

COMISIA NAȚIONALĂ DE PROGNOZĂ

CONSILIUL DE PROGRAMARE ECONOMICĂ

CONVERGENȚA REALĂ

Bucuresti, 23 februarie 2018

Sumar

1. Concept
2. Evaluarea convergenței reale
3. Convergența regională
4. Beneficii și costuri ale aderării la Zona Euro

1. CONCEPT

Convergența - unul din principalele repere ale strategiei integrării europene

- Termenul s-a folosit doar spre a caracteriza tendințele de apropiere a nivelurilor de dezvoltare a economiilor reale sau procesul ajungerii din urmă a economiilor avansate de către economiile sărace
- Termenul s-a extins și asupra evoluției în timp a unor aspecte legate de îndeplinirea condițiilor de aderare la Uniunea Europeană
- De asemenea, termenul conține și atenuarea la un nivel satisfactor a decalajelor de dezvoltare între regiunile statelor candidate
- Apropierea nivelului indicatorilor economici, sociali, monetari, financiari și de performanță ai țărilor/regiunilor, asigurarea reducerii decalajelor privind nivelul de dezvoltare, asigurarea stabilității monetare și financiare în toate țările, precum și compatibilizarea structurilor și mecanismelor instituționale și administrative ale diferitelor țări/regiuni fac obiectul studiilor despre convergență

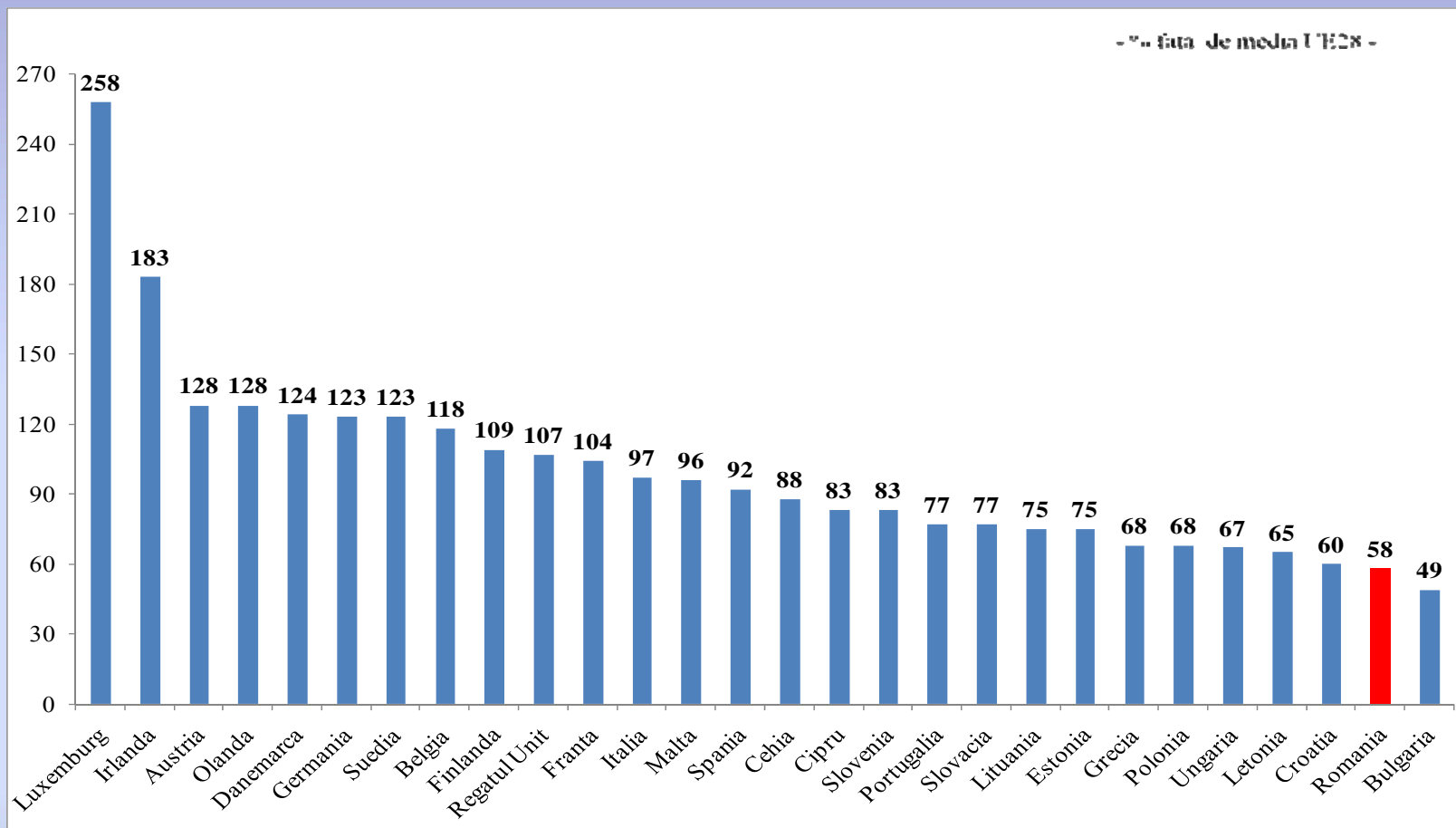
Convergența reală – concept structural

Convergența reală exprimă:

- Tendințele de apropiere a nivelurilor de dezvoltare a economiilor reale, inclusiv procesul-tendență de reducere a decalajelor dintre economiile avansate și economiile sărace prin creșterea ritmurilor de dezvoltare a celor de pe urmă;
- Măsura în care evoluează în timp procesele legate de îndeplinirea condițiilor de aderare la Uniunea Europeană prin compatibilizarea instituțională și administrativă (transpunerea și aplicarea acquis-ului comunitar);
- Măsura în care evoluează în timp procesele corelate asigurării stabilității economice și monetare, precum și procesele legate de asigurarea criteriilor de acces la Zona Euro a țărilor membre UE;
- Gradul în care procesul de integrare prinde contur real (măsura în care strategiile de integrare sunt implementate la nivelul statelor membre, al Uniunii Europene ca organism supranațional).

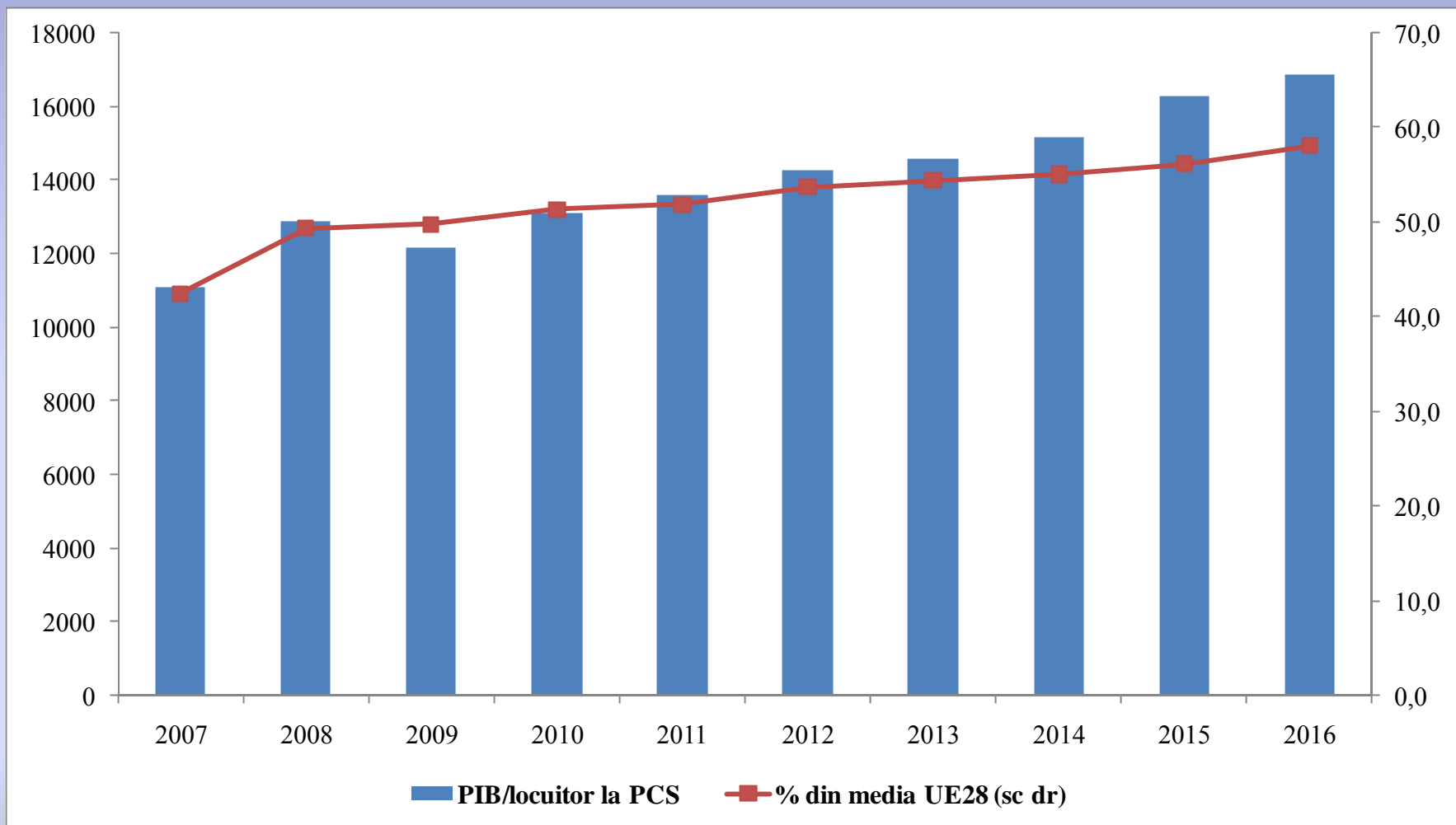
2. EVALUAREA CONVERGENȚEI REALE

Produsul intern brut pe locuitor la PCS în anul 2016

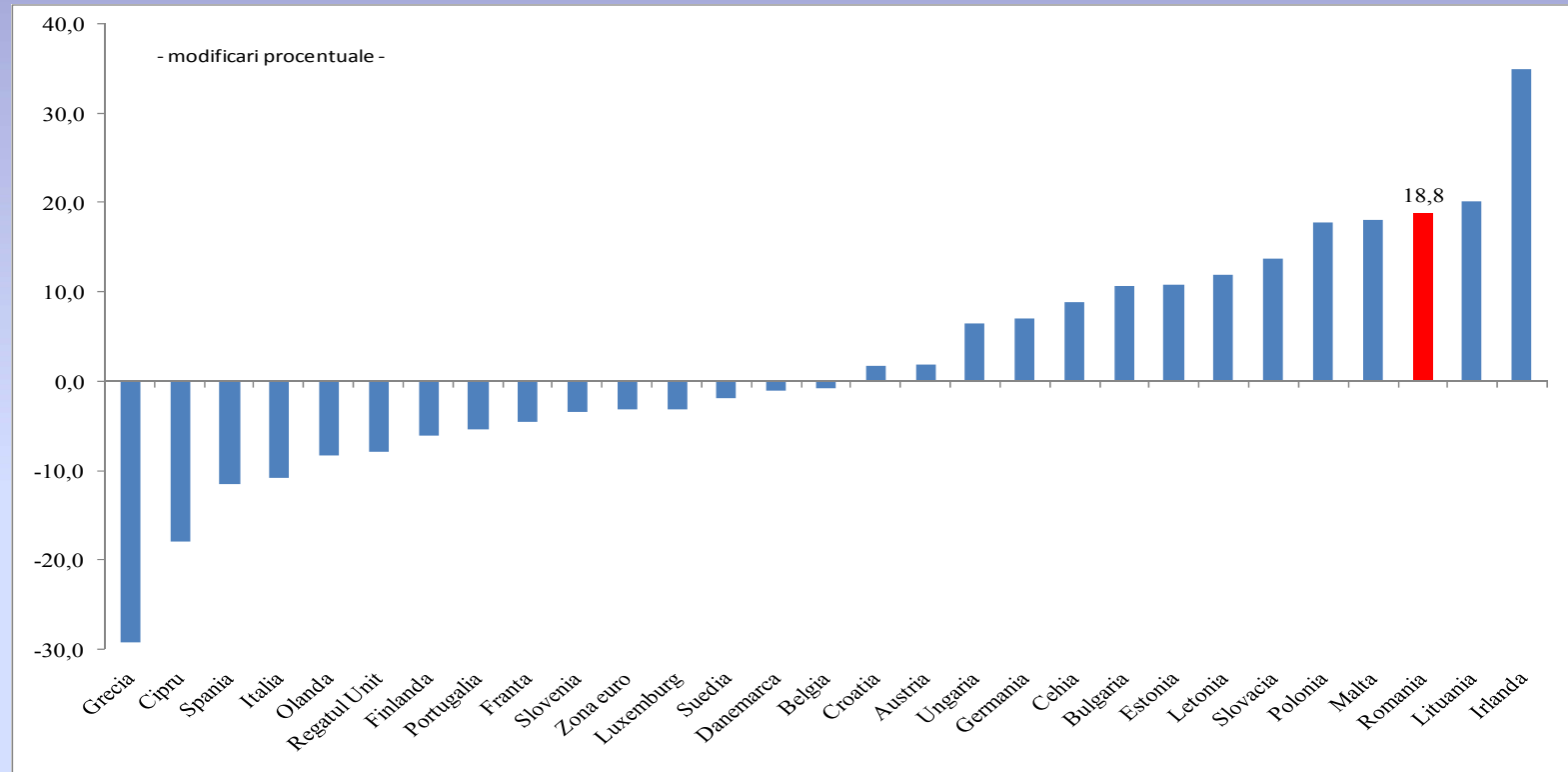

Sursa: Eurostat

Evolutia PIB/locuitor in Romania

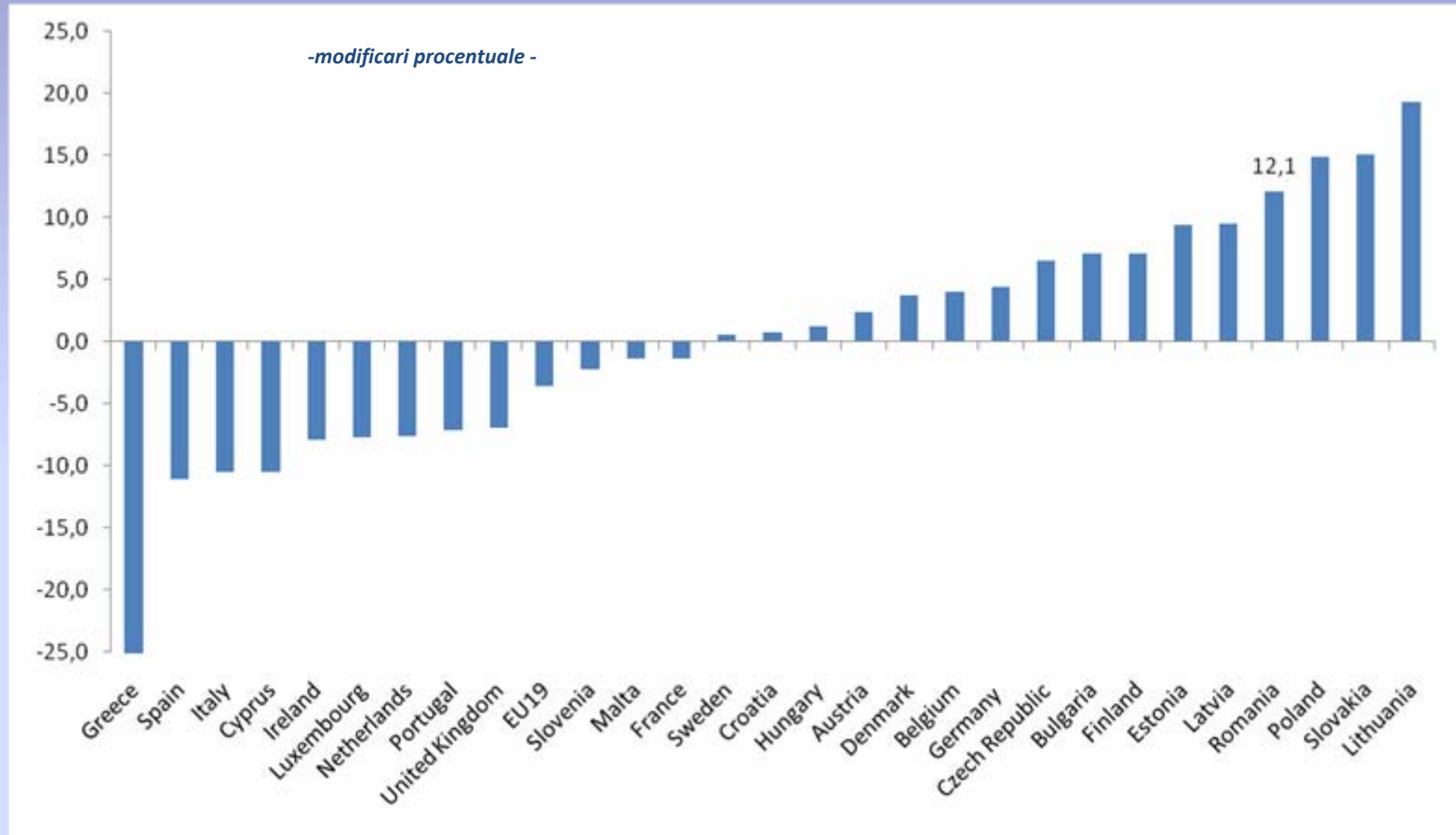
Evolutia convergentei PIB/loc la PCS fata de media UE 28 in perioada 2007-2016

Sursa: Eurostat

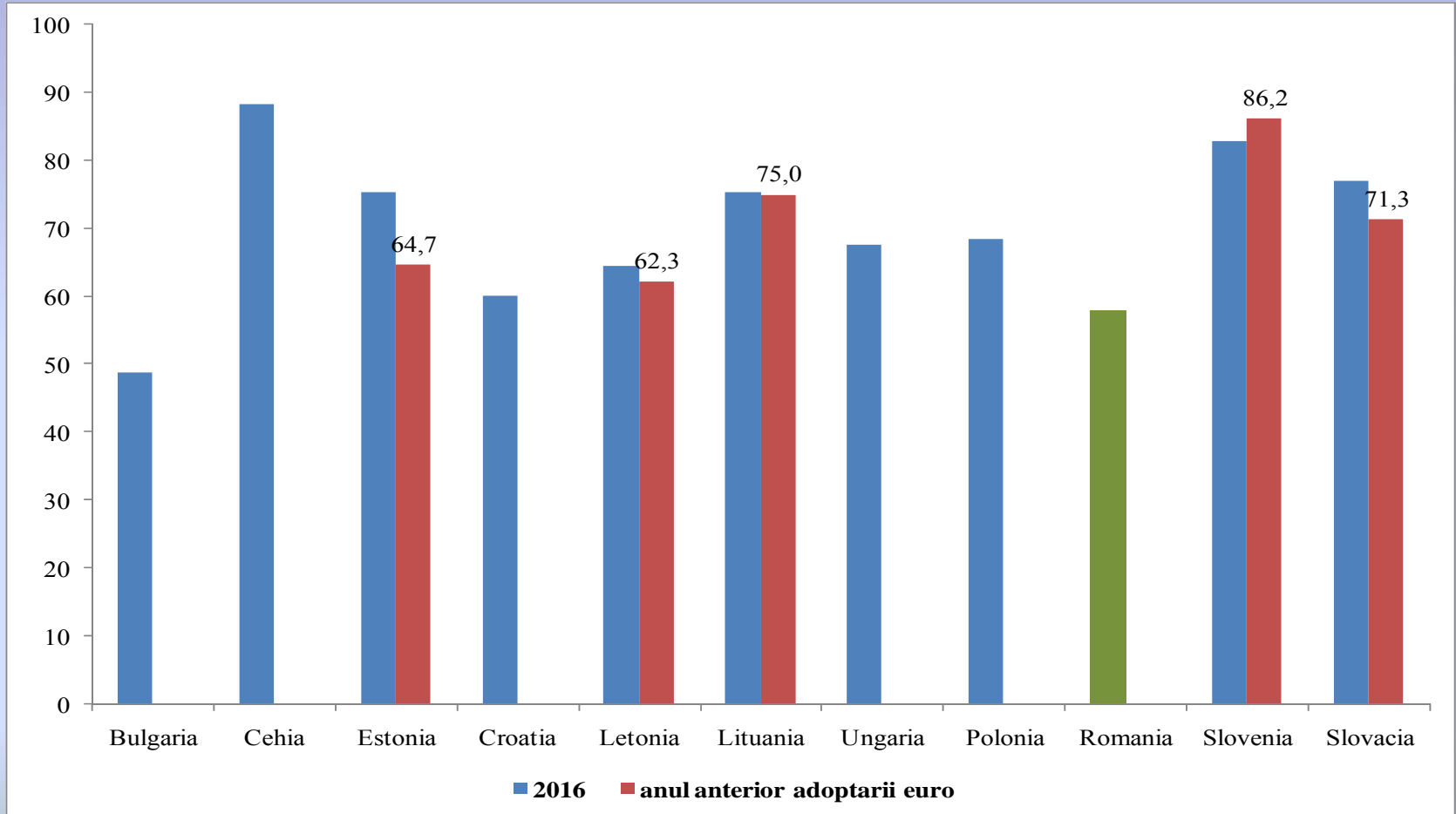
- După aderarea sa la UE, România a înregistrat a treia cea mai mare reducere de decalaj, cu 18,8 puncte procentuale;
- Pentru comparație în perioada de pre-aderare (2000-2006) decalajul s-a redus cu doar 12,8 puncte procentuale.

Evoluția convergenței consumului populației pe locuitor la PCS față de media UE28 în perioada 2007-2015

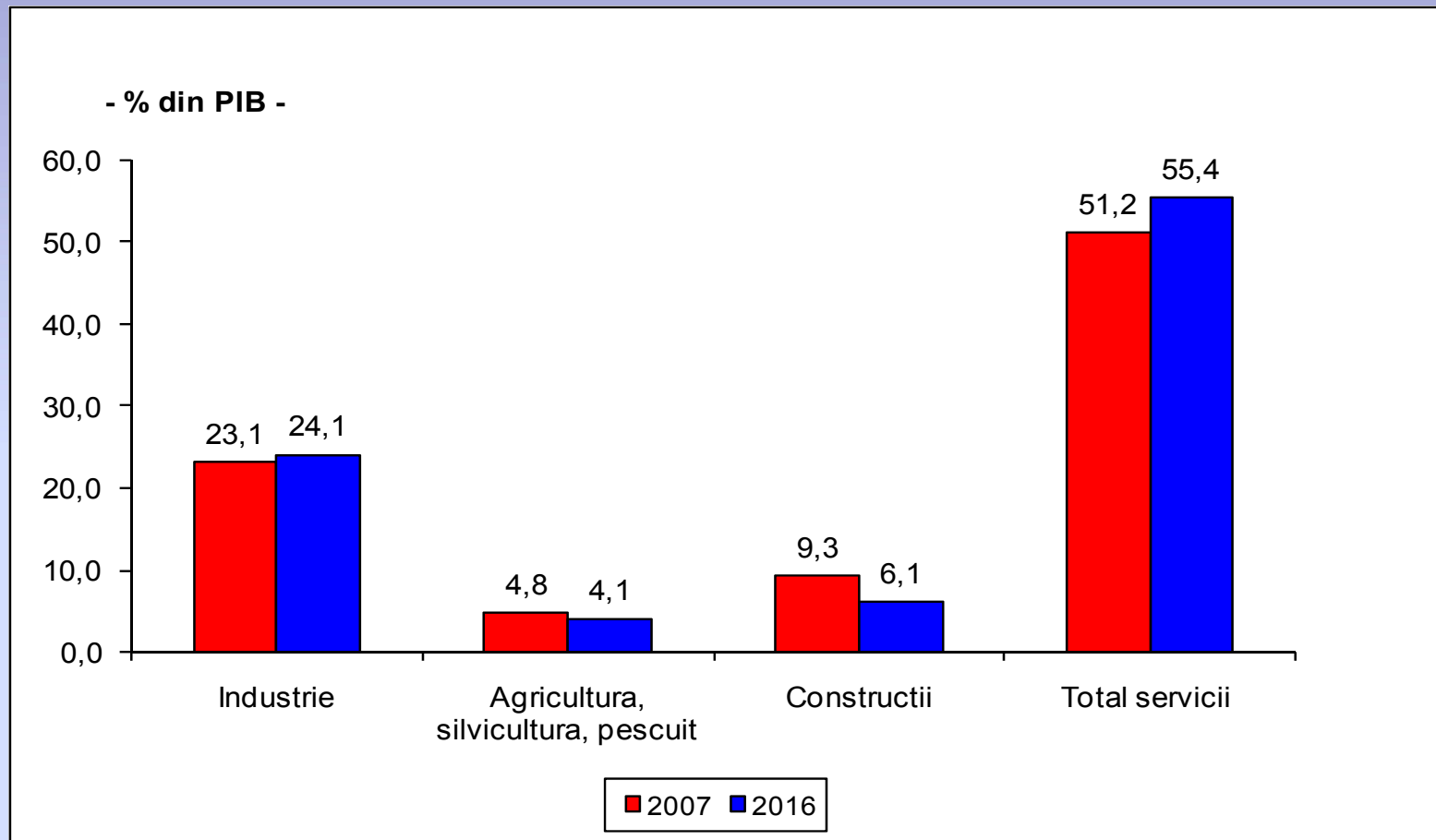

Sursa: Eurostat

PIB/locuitor la PCS ca pondere in media UE in anul 2016

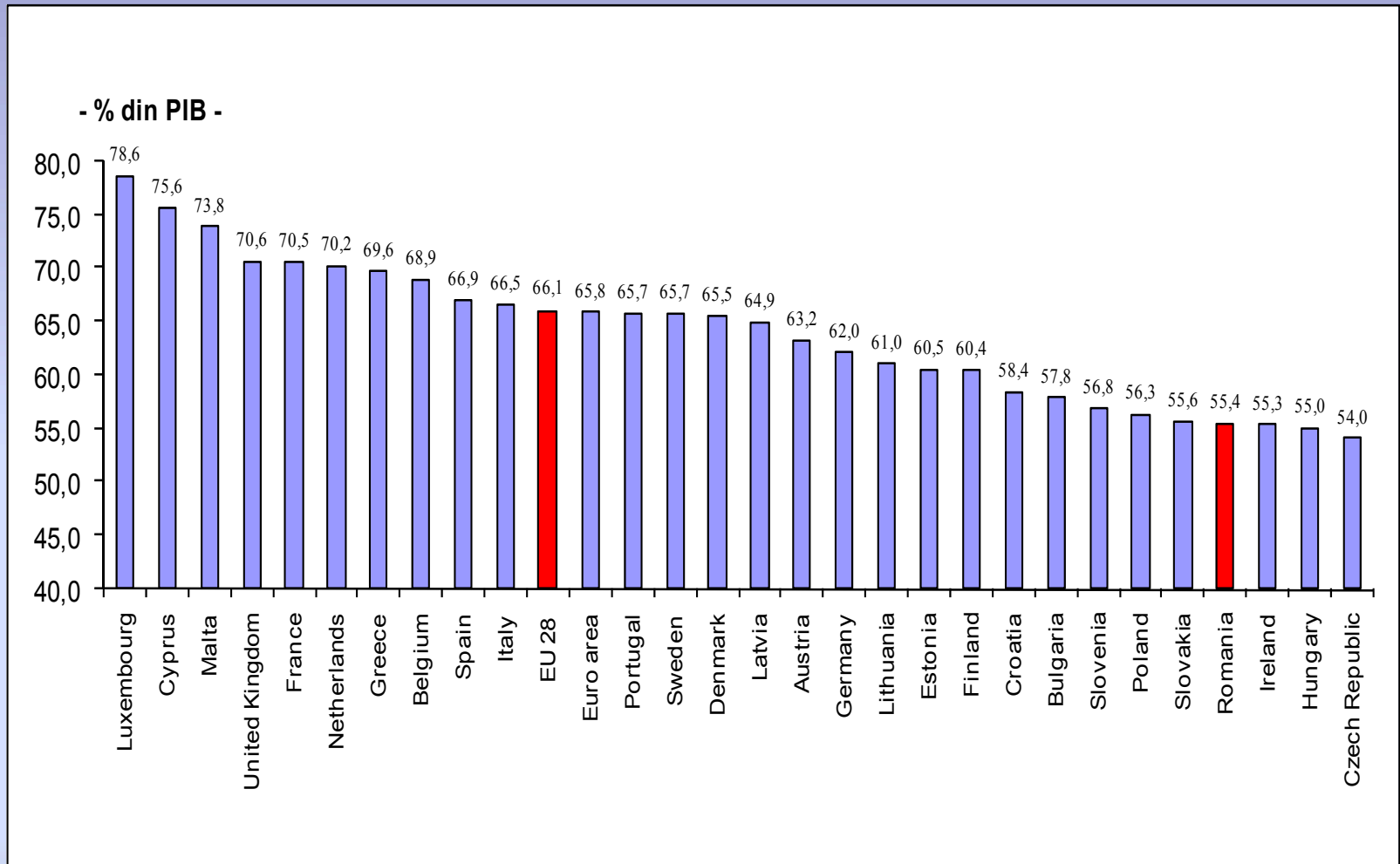

Structura produsului intern brut pe ramuri

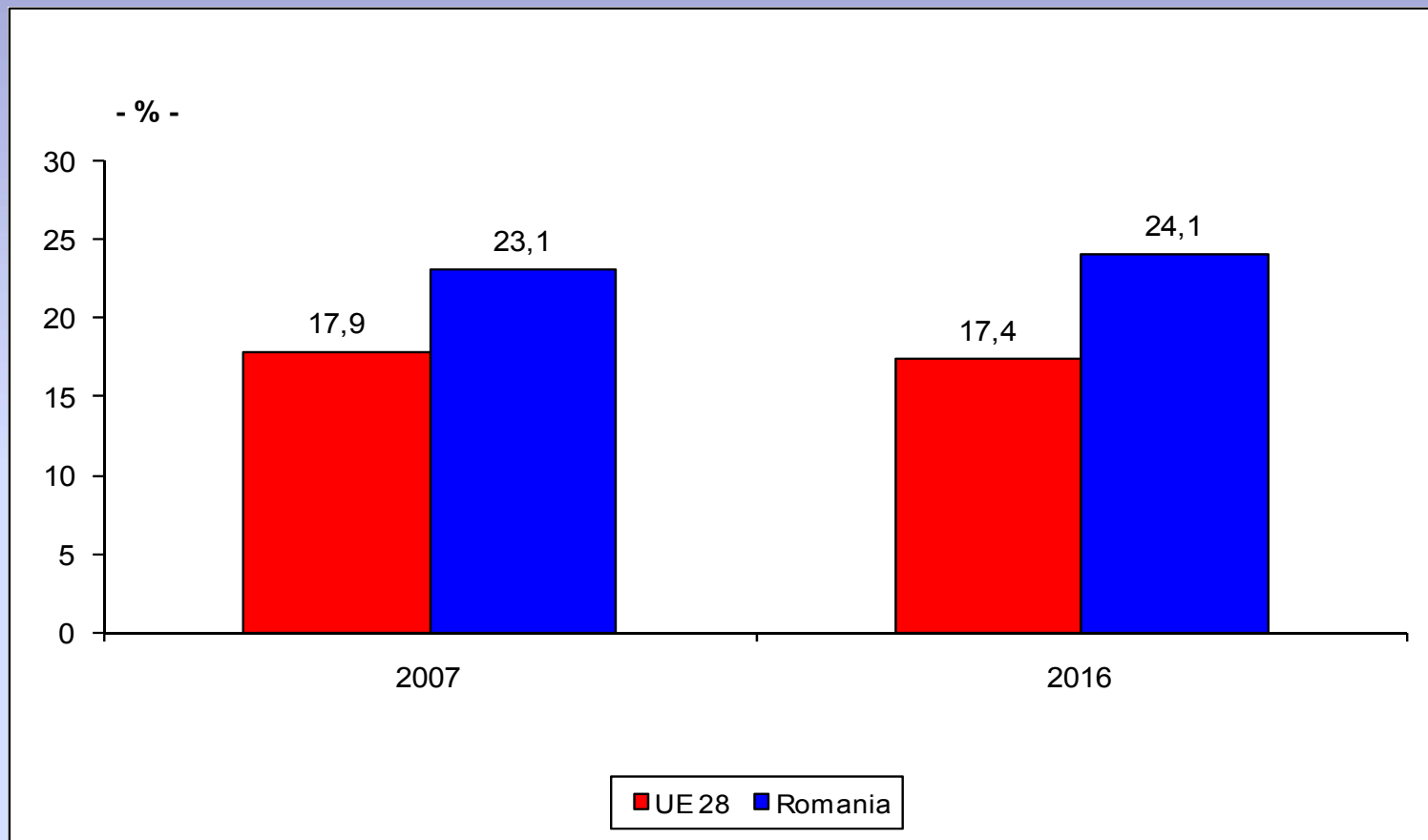
Sursa: INS

Ponderea serviciilor in PIB in UE in 2016

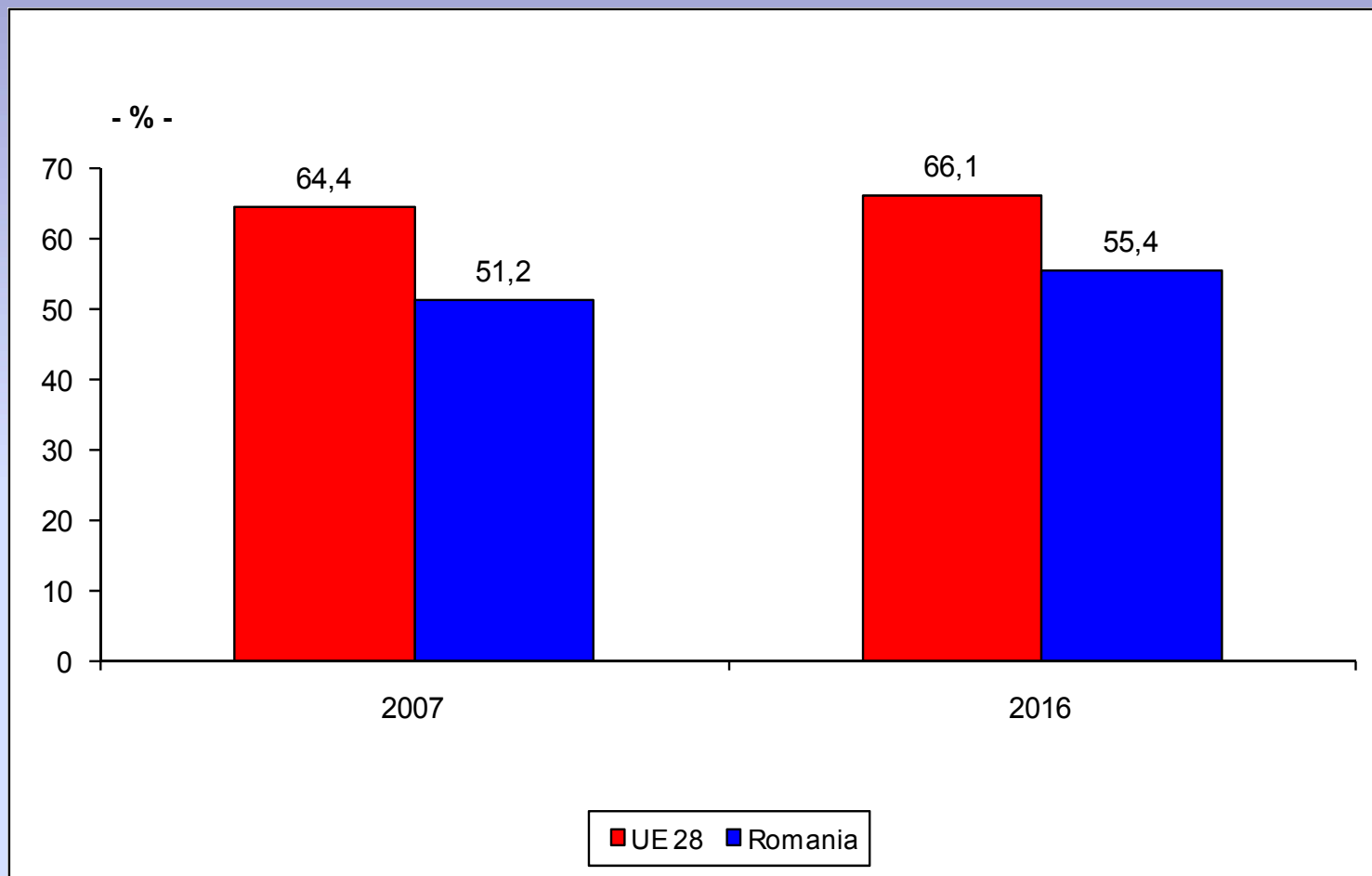
Sursa: Eurostat

Pondereza VAB industrie in PIB in anul 2016

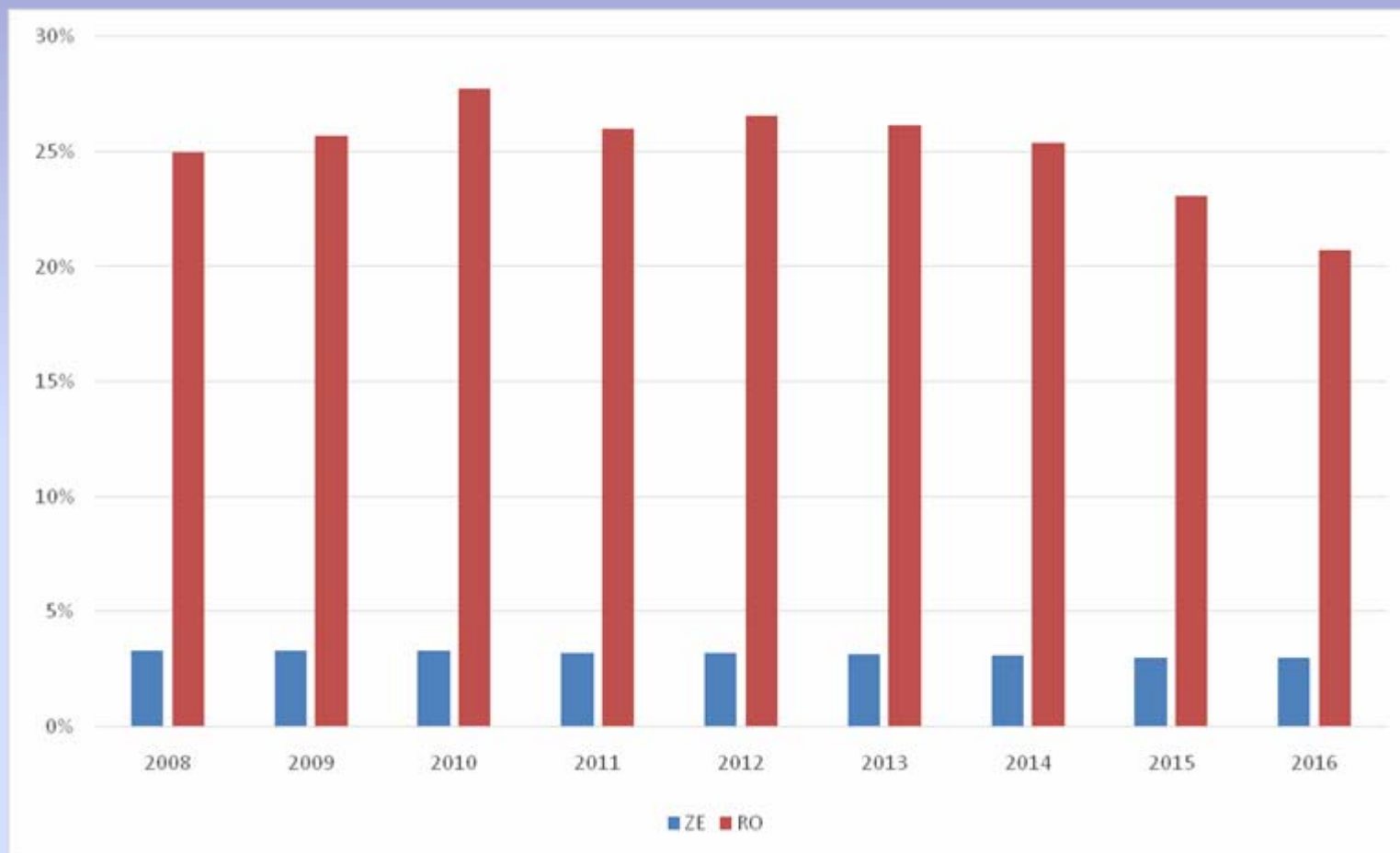
Sursa: INS, Eurostat

Ponderea VAB din servicii in PIB in anul 2016

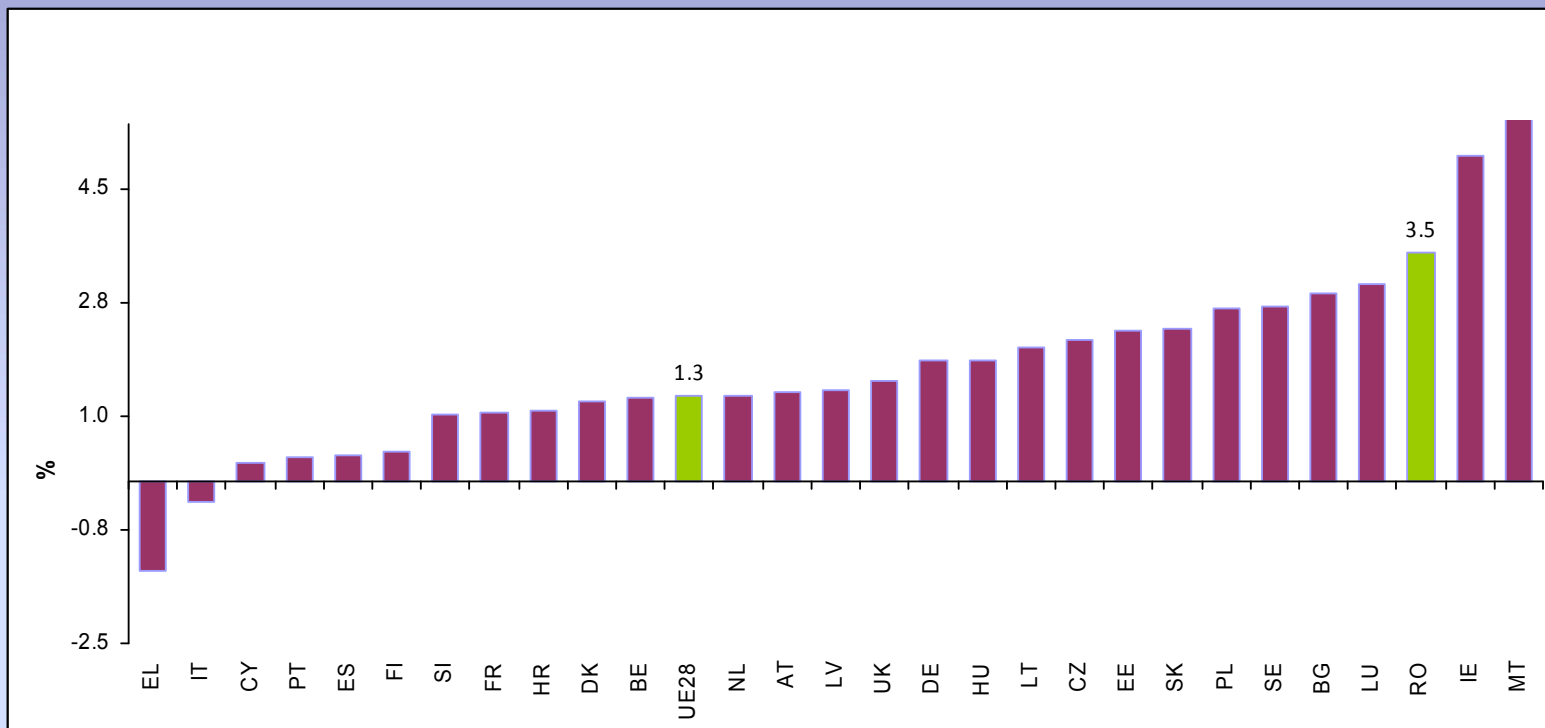
Sursa: INS; Eurostat

Ponderea persoanelor ocupate în agricultură (zona euro și România)

Sursa: Eurostat

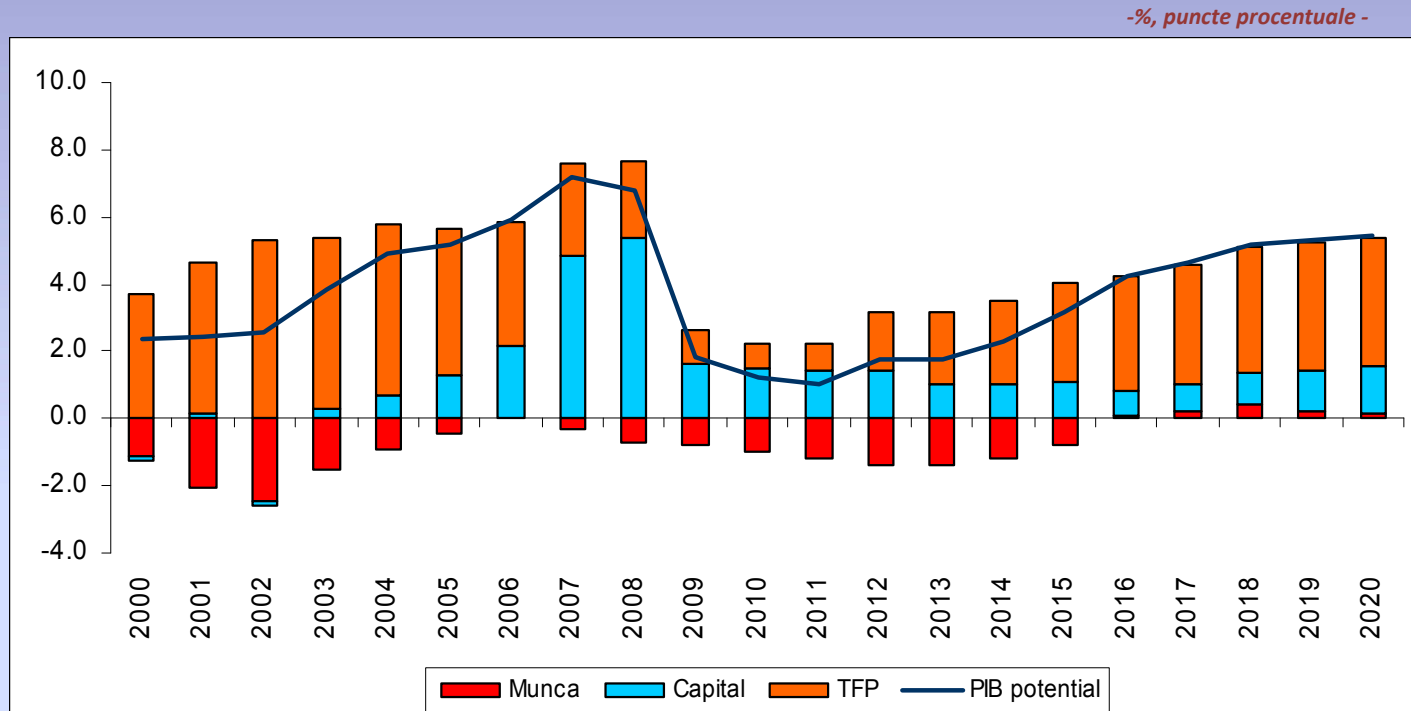
Creșterea PIB potențial în anul 2016 - România este a 3-a țară

Sursa: Prognoza de toamnă 2017 a Comisiei Europene

România are a treia dinamică a PIB potențial din UE (3.5%) după Malta și Irlanda. Dinamica este de aproape 3 ori mai mare decât media UE.

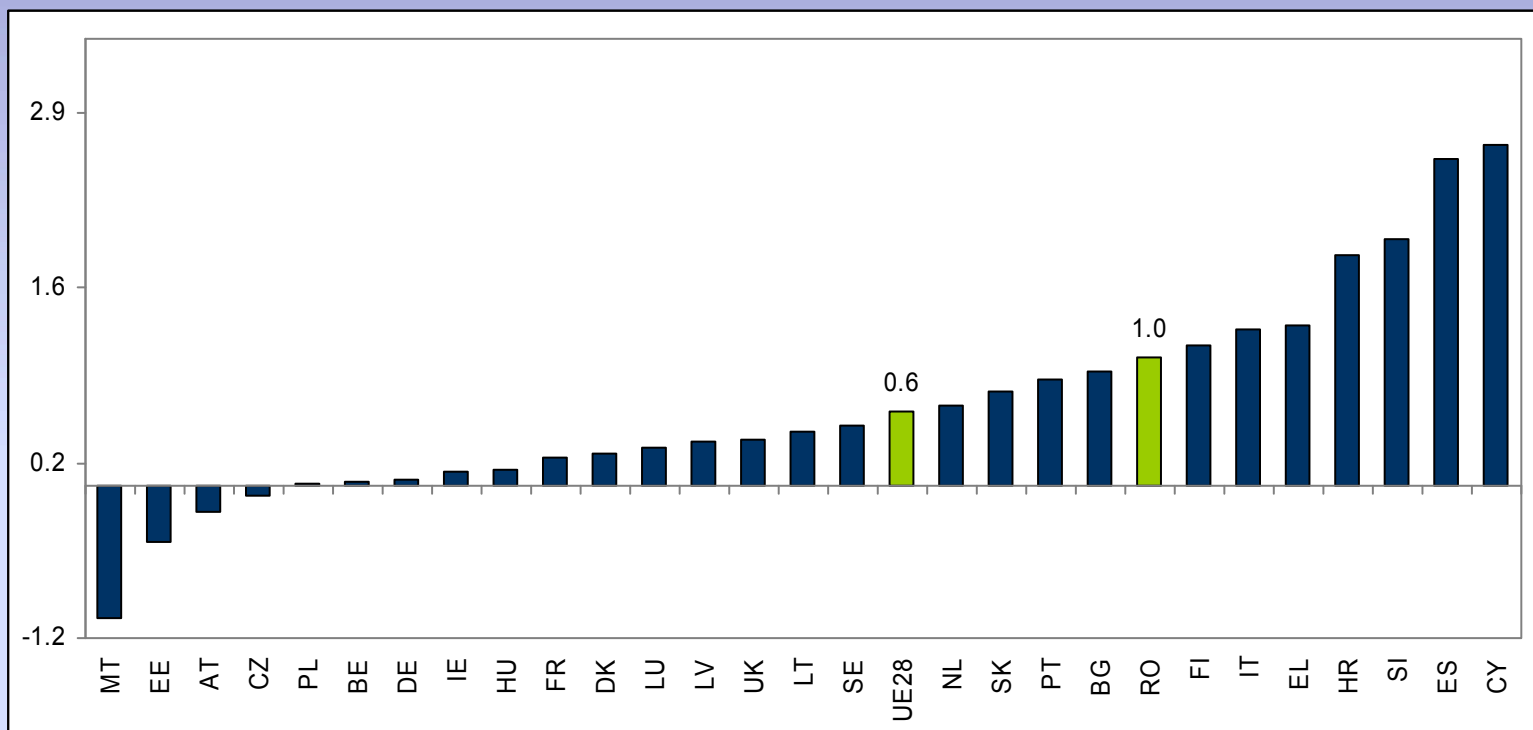
Evoluția PIB potențial și contribuția factorilor

Sursa: CNP, Prognostic de toamnă 2017

În contextul măsurilor din Programul de Guvernare, dinamica medie a PIB real de 5,5% anual, este ușor peste potențial (5,2% în perioada 2017 – 2020).

Diferențe dintre dinamicile PIB real și cele ale PIB potențial în anul 2016

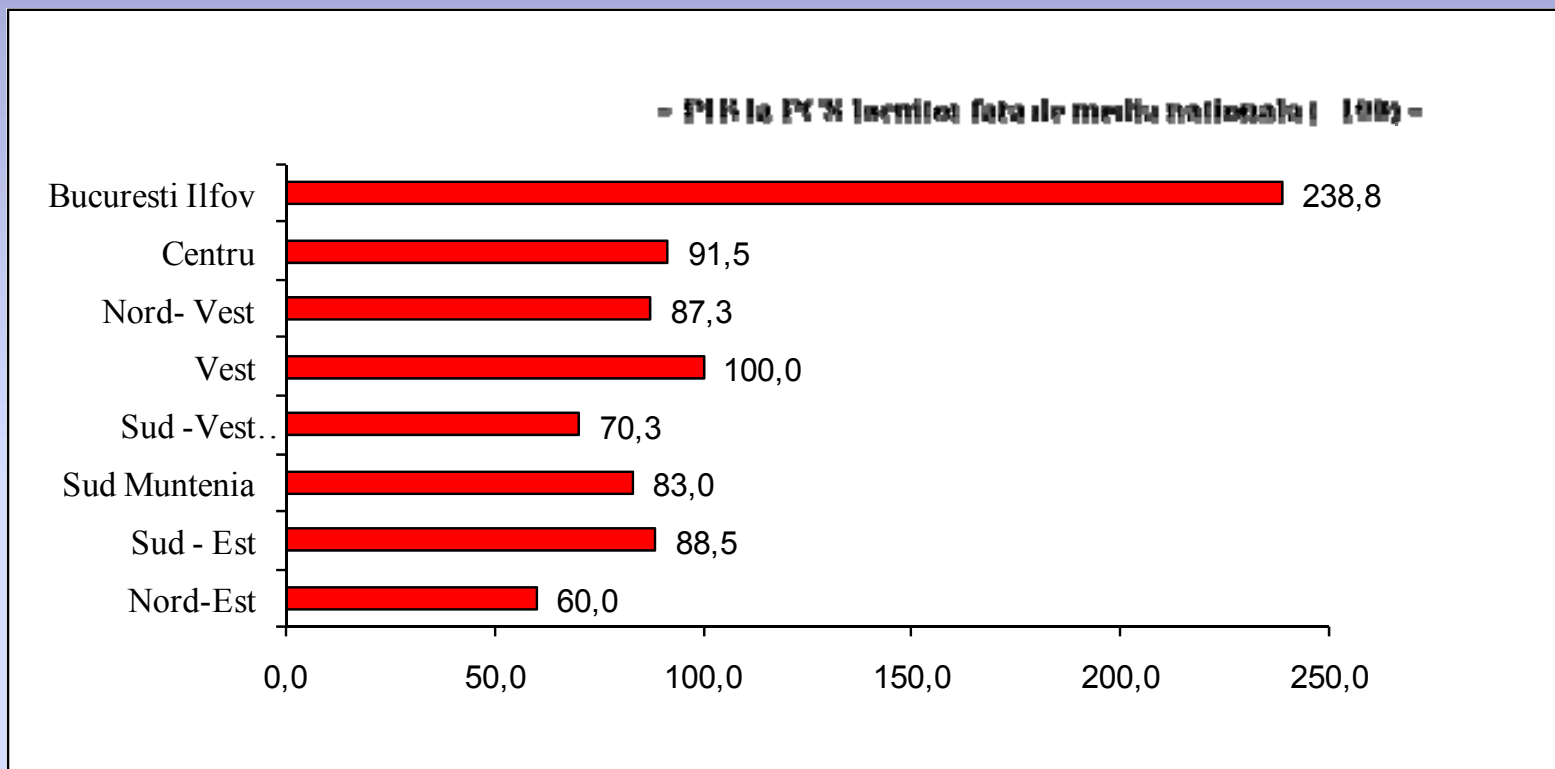

Sursa: Prognoza de toamnă 2017 a Comisiei Europene

În majoritatea statelor membre UE creșterea PIB potențial este peste creșterea economică efectivă.

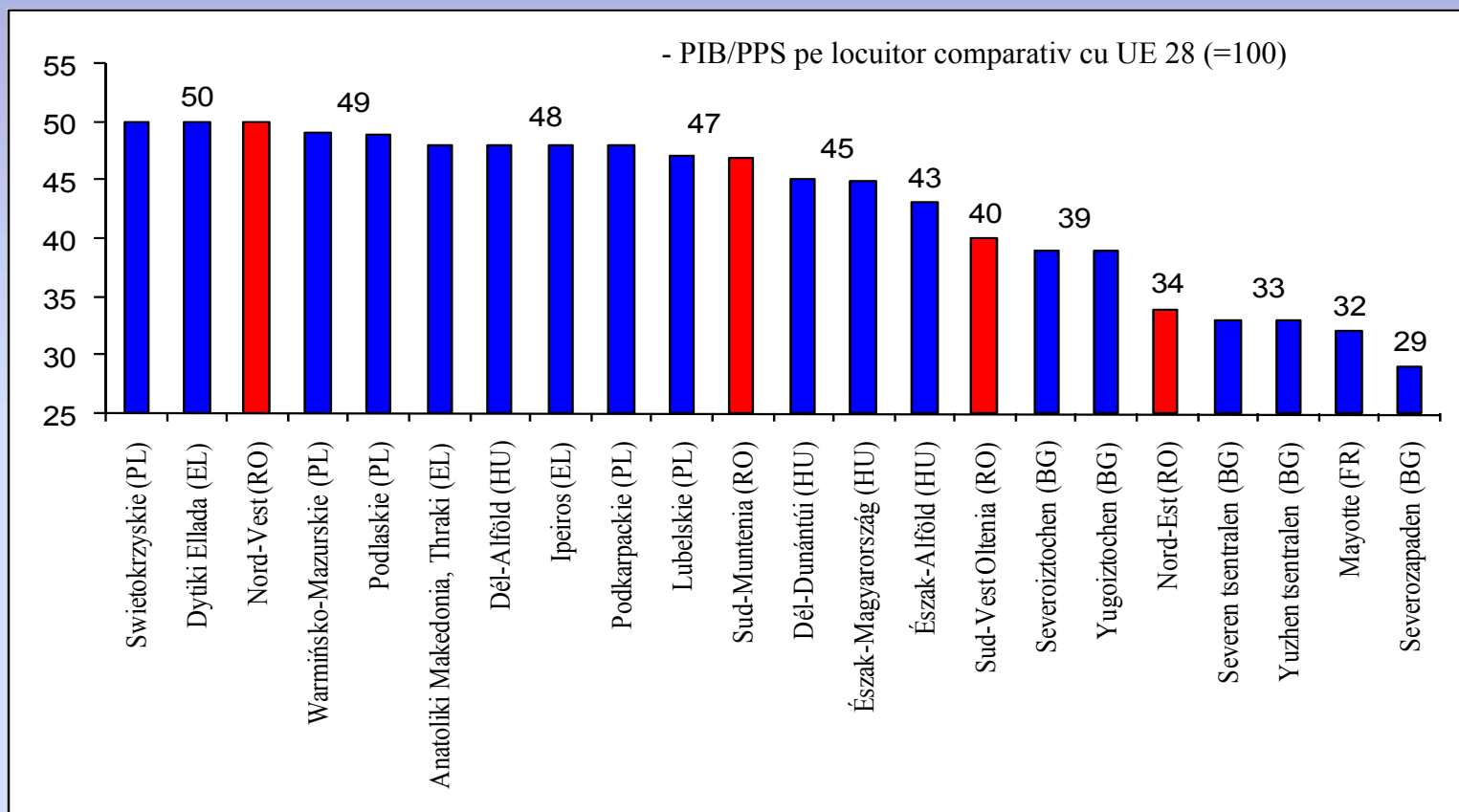
3. CONVERGENȚA REGIONALA

Indicele disparitatii regionale in Romania in 2015

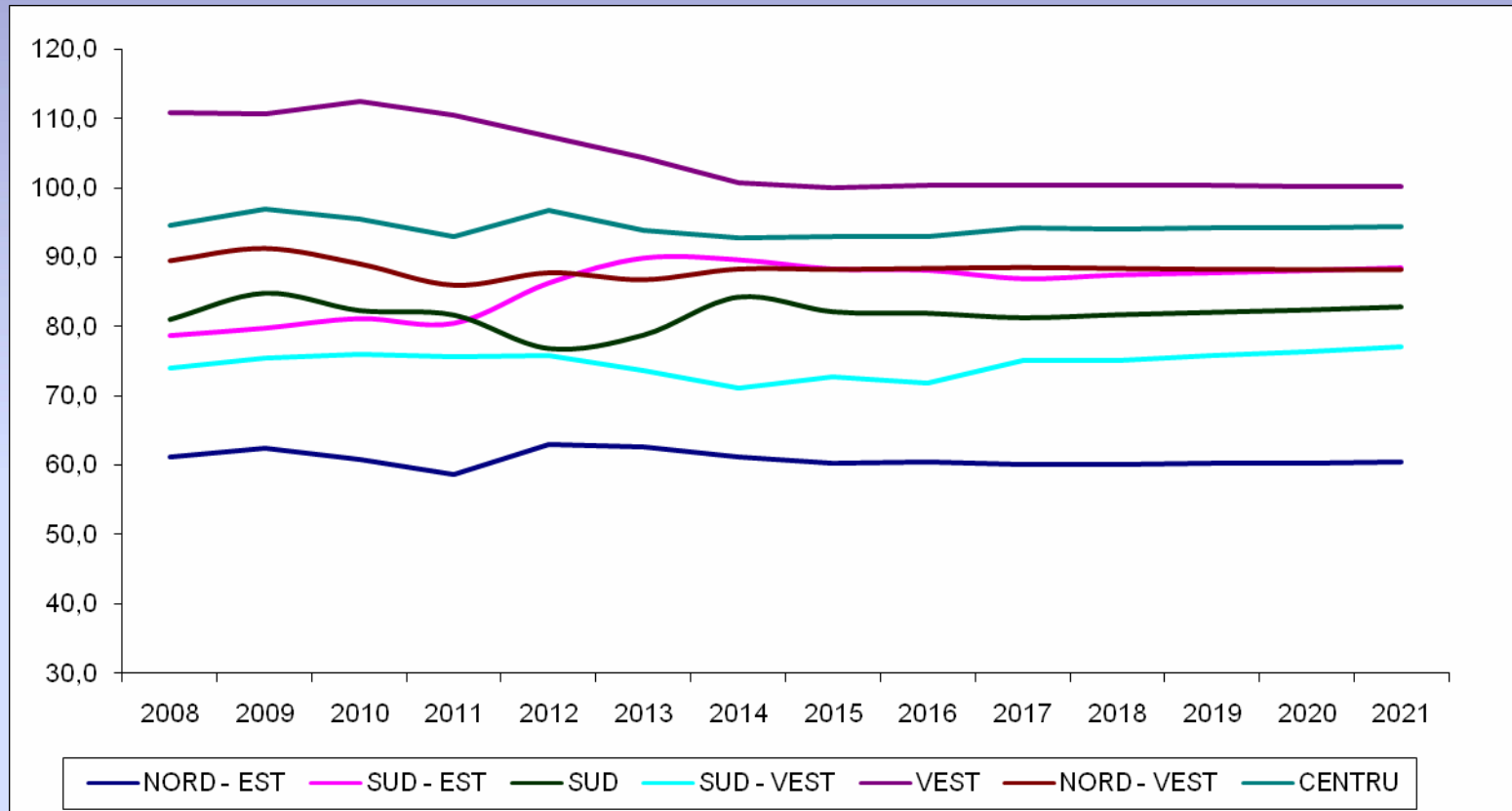
Sursa: Eurostat

Gap-ul de convergenta fata de media UE al ultimelor 20 de regiuni

Evolutia PIB/locuitor

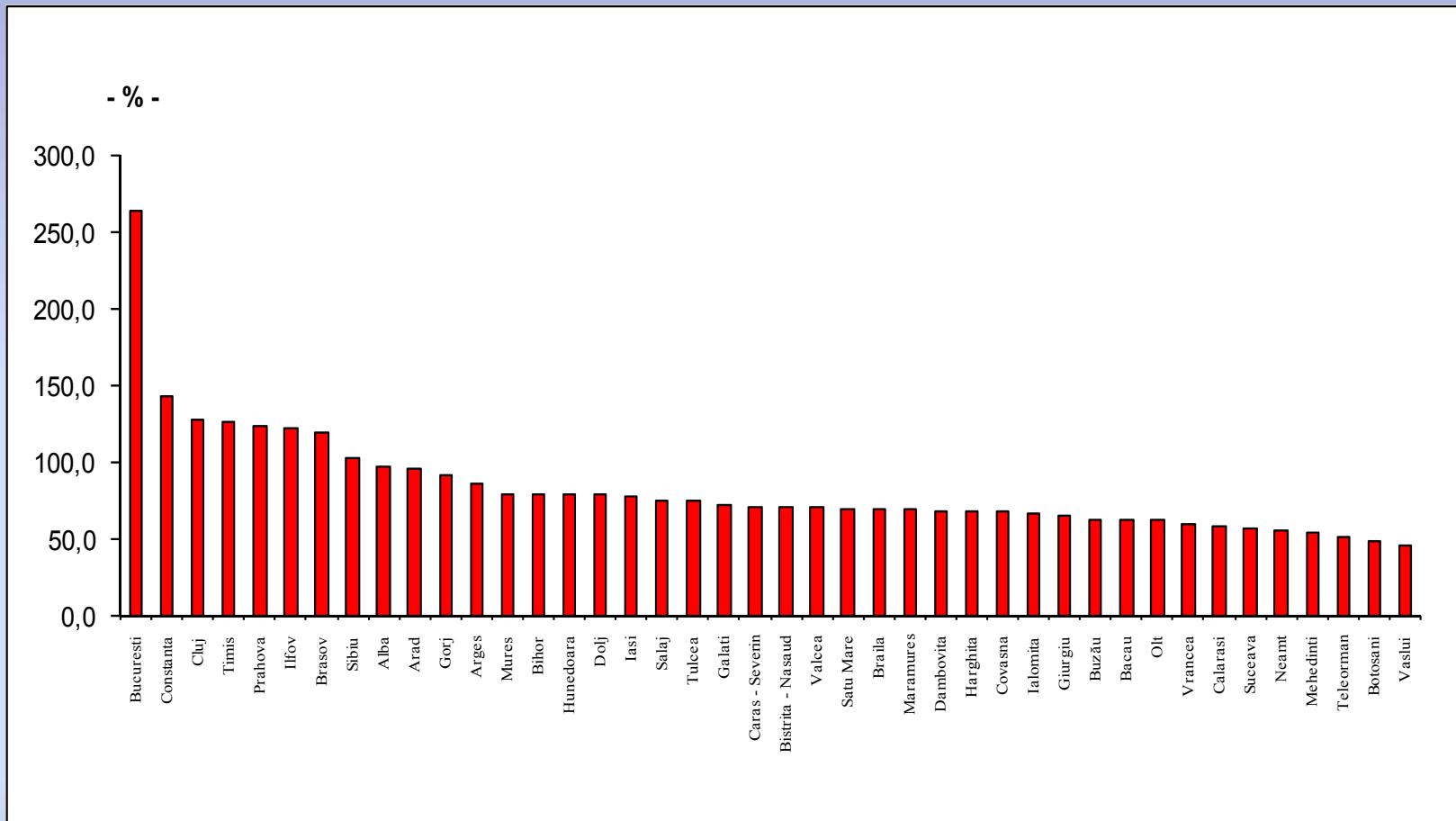
- % din media nationala -

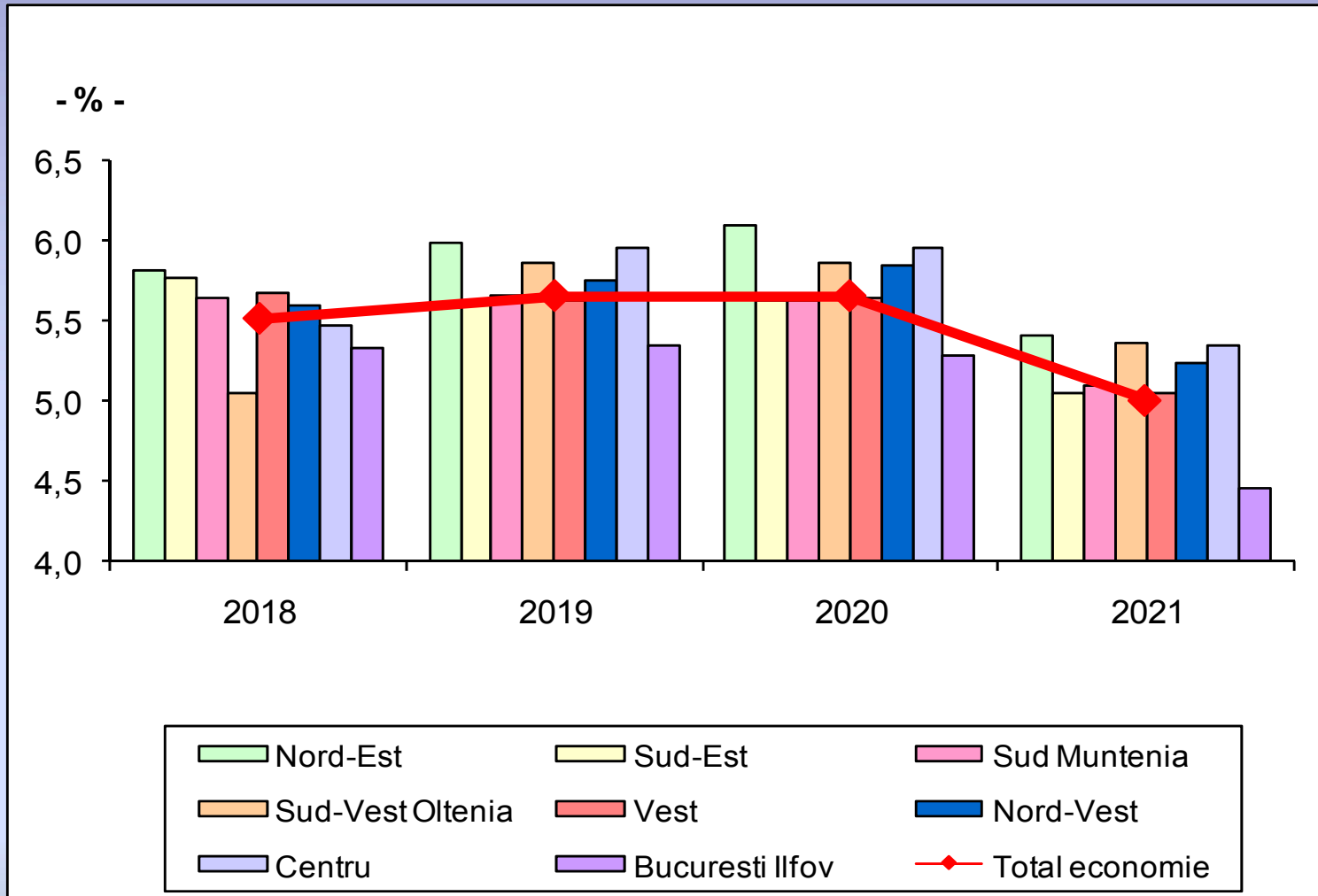
Sursa: INS si prognoza de toamna 2017 a CNP

- Convergenta regionala este un proces lent
- Regiunea Bucuresti-Ilfov nu este reprezentata (in reducere de la 253,7% din media nationala in 2008 la 224,5% in 2021)

Indici de disparitate fata de media nationala in anul 2015

Evolutia produsului intern brut pe regiuni

Concluzii privind convergența la nivel regional și județean

- Între județele României, a avut loc un proces de accentuare a decalajelor economice în perioada 2000 – 2014.
- Totodată, între regiunile din zona ECE, decalajele economice s-au redus în perioada 2000 – 2015.
- Aceste evoluții pot fi explicate prin convergența celor mai performante regiuni ale României la media ECE.

4. BENEFICII ȘI COSTURI ALE ADERĂRII LA ZONA EURO

Beneficiile aderării la zona euro

- Creșterea exporturilor.
 - Efectul estimat a fost de 5-10% pentru statele din zona euro (EA11) înainte de criza economică, mult sub estimarea inițială de 85%.
 - Ne semnificative pentru Slovenia și Slovacia.
- Reducerea dobânzilor.
 - Scăderi semnificative ale dobânzilor pentru țările cu o istorie de inflație ridicată înainte de criza economică.
 - Dobânzile scăzute au contribuit la criza îndatorării.
- Reducerea costului capitalului și creșterea investițiilor străine directe.
 - efectul estimat asupra ISD în țările din zona euro (EA11) a fost de 17%.
- Creșterea rezistenței la șocuri externe.

Costurile aderării la zona euro

- Pierderea politicii de curs de schimb (cedarea de suveranitate)
 - Politica de curs de schimb poate restabili rapid competitivitatea.
 - Un instrument foarte util în timpul crizei economice.
 - Devaluarea internă rămâne principalul instrument de ajustare.
 - Efecte sociale foarte negative.
- Politica monetară unică (în lipsa reformelor structurale)
 - Poate fi neadecvată nevoilor diferitelor state membre.
 - Statele în curs de recuperare a decalajelor pot avea nevoi diferite de statele avansate.
- Limitarea rolului băncilor centrale (funcția de împrumutător de ultimă instanță rămâne neclară).
- Incertitudini privind modul de funcționare a zonei euro.
- Acumularea de dezechilibre
 - Instrumentele actuale de monitorizare a CE, procedura dezechilibrelor macroeconomice, a mecanismul de alertă și brațul preventiv al PSC pot preveni acumularea dezechilibrelor.